

Waddinxveen, 8 december 2016

Aan het college van B&W van de gemeente Waddinxveen
Postbus 400
2740 AK Waddinxveen

Betreft: advies inzake de Toekomstvisie Waddinxveen 2030

Geacht college,

Hierbij ontvangt u ons advies inzake de Toekomstvisie Waddinxveen 2030, zoals deze op 25 oktober 2016 is aangevraagd.

1. Inleiding

In de brief van 25 oktober van het college is de adviesaanvraag verwoord in de vorm van een aantal vragen. De uitwerking van de “Visie Waddinxveen 2030” gebeurt langs twee invalshoeken. De pijlers die volgens de Waddinxveense samenleving de kracht van Waddinxveen bepalen. Hoe het ondernemende dorp tussen stad en land eruit ziet in 2030 wordt duidelijk aan de hand van de uitwerking van 11 ambities.

Om te komen tot een samenhangend advies is gebruik gemaakt van een referentiekader als verbeelding van de samenleving.

Dit referentiekader is tevens gebruikt om de pijlers en ambities te plaatsen in het perspectief van de samenleving.

Vervolgens is elk van de pijlers en ambities voorzien van een advies van de PAR waar dat van toepassing is.

Tevens wordt in dit document ingegaan op rol van de gemeente in relatie tot de gemeenschap.

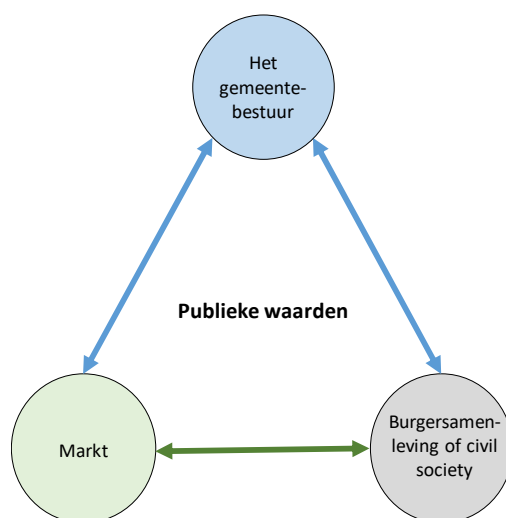
Tenslotte komt de rol van de PAR aan de orde in het pad naar Waddinxveen in 2030.

2. Het referentiekader

2.1 De samenleving

In de NRC van 23 november 2016 stelt Prof. Dr. Theo Schuyt, hoogleraar Filantropische Studies aan de VU "Nederland blijft het land van de 'regent' (de overheid), de 'koopman' (de markt) en de 'dominee' (maatschappelijke betrokkenheid). Dat zou moeten doorklinken in hoe politici en politieke partijen zich de samenleving van de toekomst voorstellen."

In de samenleving spelen dus drie partijen een rol in een voortdurende onderlinge wisselwerking. De drie partijen zijn het gemeentebestuur (de regent), de burgersamenleving (maatschappelijke betrokkenheid) en de markt (de koopman). De verbeelding van de samenleving is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1: de partijen die de samenleving vormen

Deze drie partijen hebben elk een eigen rol in het functioneren van de samenleving.

Het gemeentebestuur zorgt, als onderdeel van de overheid, voor onder andere de wetten en regels. Deze zijn van belang voor een ordelijke gang van zaken binnen de burgersamenleving en de markt. Daarnaast voor de interactie met de overheid in het algemeen en daarbinnen het gemeentelijk apparaat.

De burgersamenleving wordt gevormd door de inwoners van Waddinxveen en alle gemeenschappen en maatschappelijke organisaties die binnen de burgersamenleving een rol vervullen. De interactie tussen het gemeentebestuur en de burgersamenleving wordt bepaald door de rol die enerzijds het gemeentebestuur wil invullen en anderzijds de burgersamenleving voor zichzelf ziet.

De markt bestaat uit alle organisaties die tegen betaling goederen en diensten leveren. Dit betreft zowel het leveren van goederen en diensten aan de burgersamenleving als de gemeentelijke organisaties die vallen onder het gemeentebestuur. De organisaties die tegen betaling diensten leveren in het sociaal domein horen tot de markt. De betaling van deze diensten kan overigens plaatsvinden door de betrokken burger of het gemeentebestuur. De markt is gebonden aan de regels van het gemeentebestuur en de mogelijkheden die worden geboden.

Publieke waarden

In de visie wordt het woord publieke waarden gehanteerd zonder dat dit begrip verder inhoud worden gegeven. Fenomenen als de energieke samenleving, eigen kracht, burgerkracht, burgerbetrokkenheid en sociaal ondernemerschap zijn te duiden als beweging in de verhouding tussen Gemeente als de overheid, markt en burgersamenleving.

Steeds gaat het over publieke waarde, die tot stand wordt gebracht via verschillende 'productiemodellen': de markt, de overheid of de burgersamenleving. Publieke waarden worden bewust breed beschouwd en daarom ook wat open. Het gaat om kwaliteit van de publieke ruimte, maar ook om het kunnen lenen van een boek. Om de mogelijkheid om mensen te ontmoeten, om een oudere te helpen om boodschappen in huis te halen, maar ook om de opwekking van energie en het aanbieden van zorg.

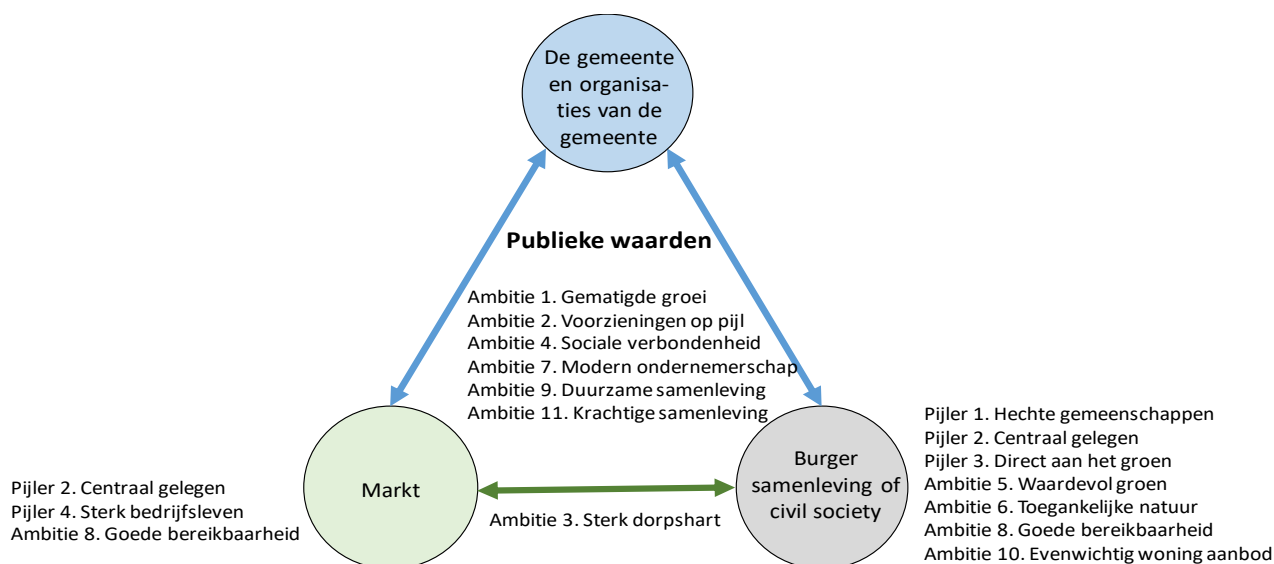
In de brief van 25 oktober 2016 vraagt het college het advies van de PAR over de volgende vraag:

"In het voortraject is nadrukkelijk tot uiting gekomen dat de gemeente als overheid in de toekomst een andere rol moet gaan spelen. Er moet meer ruimte worden gegeven aan initiatieven vanuit de gemeenschap en inwoners willen meer invloed op hoe hun directe leefomgeving eruit ziet. Moet hierbij volgens de PAR onderscheid gemaakt worden tussen de verschillende doelgroepen en/of domeinen (zoals het sociaal domein, het ruimtelijk domein en zaken als veiligheid) en zo ja, hoe ziet dit onderscheid eruit?"

Vastgesteld kan worden dat de relaties tussen de drie partijen in de samenleving voortdurend aan veranderingen onderhevig zijn. De bewegingen in samenleving in het licht van de veranderende opvattingen over de sturing van de overheid worden geschetst in een publicatie van het NSOB "Pop-up publieke waarde, Overheidssturing in de context van maatschappelijke zelforganisatie". Het is dus niet een vraag naar de toekomst toe maar een altijd actuele vraag om welke reden dan ook. In de visie wordt de relatie tussen de gemeente en de burgersamenleving gekenmerkt als een die gaat van "zorgen voor" naar "zorgen dat". De diversiteit van de burgersamenleving en die van de markt maakt dat er altijd sprake zal zijn van maatwerk geënt op dat onderdeel van de burgersamenleving en de markt. Op welke wijze de relaties in de samenleving eruit gaan zien zal blijken uit de uitvoeringsplannen. Het is om die reden belangrijk dat een weloverwogen aanpak wordt gekozen waarin de samenleving zorgt voor de uitwerking van de uitvoeringsplannen.

2.2 De visie en de samenleving

Elke pijler en ambitie belicht een deel van de samenleving of geeft inhoud aan een deel van de samenleving. Daarmee geven de pijlers en ambities ook invulling aan onderdelen van het samenleven. Vastgesteld kan worden dat voor een aantal ambities geldt dat deze een verder reikende betekenis hebben dan in de visie wordt verwoord. De invulling of verwoording van de ambitie doet geen recht aan de titel van met name een aantal ambities. In figuur 2 worden de pijlers en de ambities gepositioneerd in de samenleving.

Figuur 2: de pijlers en ambities en de samenleving

Een analyse van de benaming van een pijler en ambities in relatie tot de samenleving levert het volgende beeld:

- Voor de markt zijn de pijlers centraal gelegen en goede bereikbaarheid van groot belang en vormen dan ook inderdaad de pijlers onder een sterk bedrijfsleven (goede bereikbaarheid is een ambitie en Sterkbedrijf een pijler).
- De burgersamenleving bestaat uit hechte gemeenschappen en deze burgersamenleving heeft baat bij het feit dat Waddinxveen centraal gelegen is en tevens direct ligt aan het waardevol en toegankelijk groen. Tenslotte is het goed wonen door een evenwichtig woningaanbod.
- De relatie tussen burgersamenleving en markt wordt optimaal inhoud gegeven door de aanwezigheid van een sterk dorpshart.
- Een aantal ambities hebben betekenis voor de gehele samenleving en staan in het centrum van de driehoek. Dit komt niet als zodanig uit de verf in de visie en zou een verrijking van de visie kunnen betekenen. In de bijlage is dit nader uitgewerkt.

In de nadere uitwerking van de visie in uitvoeringsplannen is het van groot belang de samenleving als vertrekpunt te nemen en de diversiteit van de samenleving. Daarmee wordt tevens duidelijk dat het realiseren van de ambitie van betekenis is voor de hele samenleving en dus een gemeenschappelijke uitdaging vormt. Tevens wordt dan ook duidelijk voor welke groepen in de burgersamenleving en ondernemingen in de markt de realisatieplannen in het bijzonder van belang zijn.

Het advies van de PAR met betrekking tot de uitwerking van de pijler en ambitie komt aan de orde in het volgende hoofdstuk. Dit tezamen met de andere adviezen voor de bij de betreffende pijler en ambitie.

3. Advies met betrekking tot de visie

In de brief van 25 oktober 2016 vraagt het college het advies van de PAR over de volgende twee vragen:

- *Herkent u de pijlers en ambities zoals die geschetst worden in de visie?*
- *In het voortraject is nadrukkelijk tot uiting gekomen dat Waddinxveen een gemeente moet zijn waar alle bevolkingsgroepen zich thuis moeten voelen. Doet de visie voldoende recht aan deze wens vanuit het perspectief van uw achterban?*

De PAR heeft met betrekking tot deze pijler geen kanttekeningen. Het is beschrijving van een situatie die herkenbaar is.

De Ambities

Met betrekking tot de ambities worden de nodige kanttekeningen geplaatst. De adviezen van de PAR met betrekking tot de uitwerking van de ambitie komen mede voort uit de kanttekeningen.

Ambitie 1. Gematigde groei

- De PAR heeft met betrekking tot de uitwerking van deze ambitie geen kanttekeningen.

Ambitie 2. Voorzieningen op peil

Met betrekking tot de inhoud van de ambitie heeft de PAR de volgende kanttekeningen:

- Als een voorziening om welke reden dan ook niet gehandhaafd kan worden, moet de mogelijkheid worden onderzocht of deze voorziening door de burgersamenleving gemeenschap kan worden overgenomen. Dit kan betekenen dat deze voorziening dan niet meer dezelfde regels volgt als oorspronkelijk is aangegeven in de gemeentelijke verordening.
- Niet aan bod komt het verschijnsel dat gebouwen komen en gaan. Bijvoorbeeld sommige kerken lopen leeg en schoolgebouwen komen leeg te staan. Niet duidelijk wordt op welke wijze de gemeente wil omgaan met de voorzieningen die beschikbaar komen.
- Waddinxveen mag dan wel geen behoefte hebben aan een ziekenhuis, dit geldt wel voor een woon-zorg combinatie voor hen die niet langer zelfstandig kunnen blijven wonen. Dit in combinatie met daarop geënte zorg.
- De gebouwen waar onderwijs gegeven wordt, in welke vorm dan ook, zullen bij voorkeur niet aan de randen van de gemeente gerealiseerd mogen worden als wij het halen en brengen van de kinderen met de auto willen terugdringen.
- Voorzieningen op peil wil ook zeggen dat deze voortdurend zijn geënt op de wensen van de jongeren. Voorzieningen op peil wil ook zeggen dat voorzieningen die niet voorzien in behoefte worden aangepast of weggehaald (skatebaan, zitelementen bij Texaco).
- Bepalen welke voorzieningen voldoen in behoefte vaststellen in samenspraak tussen inwoners en gemeente. In dit soort situaties heeft de gemeente bij uitstek een faciliterende rol. Zie de realisatie van de voorzieningen van de sportverenigingen.

Met betrekking tot de inhoud van de ambitie heeft de PAR de volgende adviezen:

- Maak duidelijk hoe het levenslang wonen in Waddinxveen eruit ziet voor de inwoners.
- Maak duidelijk op welke wijze de gemeente een actieve faciliterende rol wil spelen in zowel het realiseren alsmede het onderhouden van de voorzieningen.
- Maak duidelijk op welke wijze in de visie van de gemeente wordt omgegaan met het feit dat gebouwen “komen en gaan”. Misschien zijn deze gebouwen zoals de kerken ook beschikbaar voor gebruik buiten de zondag door andere organisaties zoals het jeugd en jongerenwerk.
- Maak duidelijk wat de rol van de markt is in het realiseren van de ambitie en voorzieningen er op peil zijn voor de markt.

Ambitie 3. Sterk dorpshart

Met betrekking tot de inhoud van de ambitie heeft de PAR de volgende kanttekeningen:

- De vermenging van functies en de aanwezigheid van voorzieningen die onder andere de levendigheid van het centrum moeten waarborgen worden niet nader uitgewerkt.
- Het waarborgen van de levendigheid, aantrekkelijkheid en verblijfswaarde is niet alleen met de ondernemers maar ook met inwoners en dus ook de jeugd. Het zijn de inwoners waarvoor het dorpshart bestemd is en niet de ondernemers. Het is samenspel tussen gemeente, inwoners en ondernemers.

Met betrekking tot de inhoud van de ambitie heeft de PAR de volgende adviezen:

- Werk de genoemde vermenging van functies en de aanwezige voorzieningen ten behoeve van de beeldvorming wat nader uit.
- Werk uit op welke wijze de burgersamenleving samen met de markt en de gemeente de levendigheid, aantrekkelijkheid en verblijfswaarde van het centrum voor de winkeliers en de bezoekers kunnen realiseren en waarborgen.

Ambitie 4. Sociale verbondenheid

Met betrekking tot de inhoud van de ambitie heeft de PAR de volgende kanttekeningen:

- De zinsnede .... “Omzien naar elkaar zit in ons DNA ... “ vindt de PAR wel erg positief klinken.
- In de uitwerking van de ambitie wordt het beeld geschetst dat er in Waddinxveen een grote sociale verbondenheid is. De sociale verbondenheid bestaat in eigen kring en niet tussen de sociale gemeenschappen. De hechte sociale gemeenschappen zijn gemeenschappen met verbondenheid in eigen kring. Hechte sociale gemeenschappen kennen eigen normen en waarden en staan in beginsel op zichzelf.
- Er wordt geen expliciete aandacht besteed aan de jeugd. De jeugd is op zoek naar zichzelf en naar sociale gemeenschappen waarbij de jeugdige zich thuis voelt. In zoektocht speelt het jeugd- en jongerewerk een belangrijk rol en de voorzieningen die hierbij van belang zijn. De sociale verbondenheid bestaat binnen een jeugdgroep die iets met elkaar delen en niet met andere sociale gemeenschappen.
- Nieuwe technologieën beïnvloeden onze sociale contacten: we moeten niet blind zijn voor de negatieve invloeden die er ook zijn. Denk aan de heftige en ongenueerde reacties via Facebook.
- Er is nog steeds sprake van een toenemende individualisering die de laatste jaren gepaard gaat met een toenemende polarisatie. De bewegingen gaan niet aan Waddinxveen voorbij. In de uitwerking van de ambitie wordt hier met geen woord over gerept.

Met betrekking tot de inhoud van de ambitie heeft de PAR de volgende adviezen:

- Naar de mening van de PAR is het goed om op te passen voor overdrijving en daardoor niet meer geloofwaardig te zijn.
- Maak duidelijk dat jongeren ook een plek hebben in de sociale verbondenheid. Geef jongeren een rol in de ontwikkeling. Betrek jongeren die een maatschappelijke stage moeten doen bij deze ontwikkelingen. Zij zijn graag geziene helpers, b. v. in het zorgcentrum, bij sportverenigingen en bij de voedselbank.

- Maak duidelijk dat ook de markt een onderdeel is van de sociale gemeenschap en daarin een rol heeft.
- Maak duidelijk welke rol de gemeente heeft in het realiseren en onderhouden van de sociale verbondenheid. Dit mede in het licht van de rol van de gemeente van de beoogde nabijheid als overweging voor de decentralisatie.
- Maak duidelijk op welke wijze de sociale verbondenheid en de individualisering in combinatie met de polarisatie worden verenigd.
- Maak duidelijk op welke wijze inwoners die buiten de boot vallen worden opgevangen en onderdeel kunnen gaan uitmaken van een gemeenschap.

Ambitie 5. Waardevol groen

Met betrekking tot de inhoud van de ambitie heeft de PAR de volgende kanttekening:

- Aangenomen mag worden dat waardevol groen er is voor elke omwoner van Waddinxveen. Uit de beschrijving van de ambitie komt dit niet expliciet uit de verf en de betekenis hiervan voor de inrichting van het waardevol groen.

Met betrekking tot de inhoud van de ambitie heeft de PAR de volgende adviezen:

- Maak duidelijk dat het waardevol groen er is voor elke inwoner van Waddinxveen.
- Maak duidelijk op welke wijze waardevol groen wordt gerealiseerd voor de jeugd.

Ambitie 6. Toegankelijke natuur

Met betrekking tot de inhoud van de ambitie heeft de PAR de volgende kanttekening:

- Toegankelijk wil zeggen dat de fiets- en wandelpaden naar de natuur en binnen de natuur ook berijdbaar zijn voor bijvoorbeeld rolstoel- en rollator gebruikers. Dus zonder onoverkomelijke hindernissen en belemmeringen.

Met betrekking tot de inhoud van de ambitie heeft de PAR de volgende adviezen:

- Maak duidelijk dat de natuur toegankelijk is voor elke inwoner van Waddinxveen. Bij wijze van voorbeeld voor de verschillende vormen van mobiliteit zoals rolstoel- en rollator gebruikers.

Ambitie 7. Modern ondernemerschap

Met betrekking tot de inhoud van de ambitie heeft de PAR de volgende kanttekeningen:

- Modern ondernemerschap lijkt de oplossing voor de toekomst te zijn. Voor de moderne ondernemer wordt ruim baan gemaakt zonder dat duidelijk wordt waaruit dit bestaat en mogelijk ten koste waarvan dit gaat.
- In het midden blijft welke soort werkgelegenheid de moderne ondernemer gaat bieden en voor wie zoals bijvoorbeeld de werknemers met een beperking. In het midden blijft het beeld van de moderne ondernemer als deel van de samenleving en daarmee als sociaal ondernemer betrokken op de burgersamenleving. In een hechte gemeenschap heeft men aandacht voor elkaar.
- Niet duidelijk wordt op welke wijze onder andere beginnende jonge ondernemers in de gelegenheid worden gesteld te profiteren van het netwerk en daarnaast de kennis en expertise van al gevestigde (innovatieve) ondernemers.

Met betrekking tot de inhoud van de ambitie heeft de PAR de volgende adviezen:

- Maak duidelijk wat ruim baan is mede in het perspectief van de andere ambities zoals gematigde groei en waardevol groen.
- Maak duidelijk welke het modern ondernemerschap speelt in de samenleving in het bijzonder in relatie tot de vraagstukken en uitdagingen in de burgersamenleving. Sociaal ondernemers zoeken innovatieve oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen. Zoals: wat te doen met de 27.000 jongeren die jaarlijkse vroegtijdig school verlaten? Of de 2 miljoen Nederlanders die vereenzamen? Geld verdienen is echter niet het hoofddoel, het is een middel om de missie te bereiken. Het doel van de sociale onderneming is maatschappelijke meerwaarde creëren, ook wel 'impact' genoemd.
- Maak duidelijk welke voorzieningen zoals een verzamelgebouw voor kleine ondernemers om hun ambities waar te maken en voor wederzijdse inspiratie. Misschien een Siliconvalley gespecialiseerd op kas/tuinbouw.

Ambitie 8. Goede bereikbaarheid

Met betrekking tot de inhoud van de ambitie heeft de PAR de volgende kanttekening:

- Er wordt geen aandacht besteed aan de bereikbaarheid over water als mogelijkheid om de bereikbaarheid van Waddinxveen te vergroten. De ligging van Waddinxveen aan de Gouwe wordt daarmee niet benut.

Met betrekking tot de inhoud van de ambitie heeft de PAR het volgende advies:

- Besteed aandacht in de uitwerking van de ambitie aan de bereikbaarheid over water. Als dit geen onderdeel is van de visie maak dit dan duidelijk.

Ambitie 9. Duurzame samenleving

Met betrekking tot de inhoud van de ambitie heeft de PAR de volgende kanttekeningen:

- In de uitwerking van de ambitie komt de rol van de burgersamenleving niet expliciet aan de orde. Aan duurzaamheid moet je als inwoner zelf werken en ook onderhouden. Zo kun je een duurzame wijk ontwikkelen. Dit hoort een voortdurend aandachtspunt te zijn.
- Er is geen aandacht voor de rol van de sociale gemeenschappen in de duurzame samenleving. De inwoners van Waddinxveen binnen en tussen gemeenschappen hebben elkaar nodig. Mensen kunnen niet zonder mensen, zonder aandacht van de ander. Als wij open staan voor elkaar zal de participatie toenemen. In een wijk waar veel jonge mensen komen wonen, gaat dat eigenlijk vanzelf, maar als er mutatie komt in zo 'n wijk wordt het al minder. Denk aan het gezamenlijk inkopen van energie, samen je wijk onderhouden etc.
- De tekst met de betrekking tot circulaire economie wekt de indruk dat Waddinxveen dit op zich zelf gaat realiseren. Niet duidelijk wordt wat dit van de samenleving dus van zowel de burgersamenleving als de markt vraagt. Zonder verdere duiding is de "circulaire economie" een te hoge ambitie.
- Niet duidelijk wordt of bepaalde bedrijven niet meer welkom zijn omdat deze niet passen in de circulaire economie of het realiseren van de CO2 neutrale situatie.

Met betrekking tot de inhoud van de ambitie heeft de PAR de volgende adviezen:

- Maak duidelijk dat het realiseren van de duurzame samenleving iets betekent voor de hele samenleving. Dus zowel de gemeente, de burgersamenleving en de markt.
- Maak duidelijk welke inspanning het vergt van de partijen die de samenleving vormen en tevens welke offers dit vergt.
- Maak duidelijk wat circulaire economie omvat in de context van Waddinxveen en de grote stappen die zijn gezet. Maak duidelijk waaraan wordt gedacht als het gaat om deze grote stappen.

Ambitie 10. Evenwichtig woningaanbod

Met betrekking tot de inhoud van de ambitie heeft de PAR de volgende kanttekeningen:

- "Waddinxveen heeft hier tijdig op ingespeeld" stelt de visie. Niet duidelijk is waaruit dit blijkt. Dit zou moeten blijken uit reeds bestaande plannen.
- De wereld van senioren wordt steeds kleiner met het klimmen van de jaren. In de uitwerking van de ambitie wordt sterk geleund op het inzetten van domotica. Domotica bij senioren is geen vervanging voor zorg maar een middel dat kan bijdragen aan een optimale zorg door mensenhanden.
- Vastgesteld kan worden dat de huidige ontwikkelingen van langer thuis blijven leidt tot meer ongelukken. De gemeente gaat uit van een verschuiving van "zorgen voor" naar "zorgen dat". Niet duidelijk is hoe de balans tussen voor en dat uitwerkt in de richting van de ouder wordende inwoner. De uitdaging is om tijdig in te spelen op de situatie van de senioren. Een vereiste is een balans tussen zorgen voor en zorgen dat. Dat wil zeggen de zorg krijgen of gefaciliteerd worden in het krijgen van de zorg.
- In de uitwerking van de ambitie wordt geen melding gemaakt van voorzieningen die duurzaam zijn in het licht van de levensloop. Er wordt geen aandacht besteed aan het realiseren van woningen die levensloopbestendig zijn.

- Melding wordt gemaakt van betaalbare starterswoningen. De leeftijdsopbouw van de inwoners van Waddinxveen is heel divers. Zorg dat er een woningaanbod blijft of wordt gerealiseerd dat voor alle groepen inwoners betaalbaar en goed bewoonbaar is. Nu ouderen langer thuis blijven wonen, zal dat ook in het woningaanbod en de betaalbaarheid daarvan terug te vinden moet zijn.

Met betrekking tot de inhoud van de ambitie heeft de PAR de volgende adviezen:

- Maak langs de verschillende stadia in het leven van de inwoner van Waddinxveen duidelijk hoe het woningaanbod daarop past.
- Maak voor de ouderen duidelijk hoe de woon-zorg voorzieningen eruit zien in het licht van zorgen voor en zorgen dat.

Ambitie 11. Krachtige samenleving

Met betrekking tot de inhoud van de ambitie heeft de PAR de volgende kanttekeningen:

- In de uitwerking van de ambitie komen alleen de gemeente en burgersamenleving aan bod. In een krachtige samenleving speelt ook de markt een belangrijke rol. De markt speelt niet alleen een rol als er sprake van het ondersteunen of faciliteren door de gemeente. De markt is ook van grote betekenis in de relatie met de burgersamenleving met als sprekend voorbeeld de Voedselbank.
- Een goede relatie tussen de burgersamenleving en de gemeente bestaat niet enkel uit “zorg dat” in plaats van “zorg voor”. De gemeente heeft ook de “zorg voor” daar waar de inwoners het niet kunnen, mogen of om een andere reden. Zelfredzaamheid en inzetten van het eigen sociaal netwerk hebben hun grenzen ook voor de jeugd.
- Begrippen als zelfredzaamheid, inzetten van het sociaal netwerk en het nemen van regie lijken als effect te hebben dat niet op het juiste moment de juiste zorg wordt ingezet, zie rapport van de kinderombudsvrouw. Tevens lijkt het erop dat langer thuis blijven wonen resulteert in dat meer ouderen in het ziekenhuis belanden omdat de juiste zorg niet op juiste moment wordt ingezet. Deels zijn dit de effecten van een sterk accent op zorgen dat en niet zorgen voor.
- De laatste zin als volgt redigeren: De wijkplatforms, de participatieraad, belangenorganisaties, het ondernemersplatform, religieuze gemeenschappen, verenigingen en andere verbanden die een podium vormen voor sociale contacten en (bewoners)initiatieven zijn belangrijke partners voor de gemeente.
- Gewag wordt gemaakt van een groot aantal organisaties met een grote diversiteit en tevens andere verbanden die voor de gemeente belangrijke partners zijn. Op welke wijze de gemeente deze diversiteit een plek wil geven in het besturen van de gemeente wordt niet uitgewerkt.

Met betrekking tot de inhoud van de ambitie heeft de PAR de volgende adviezen:

- Maak duidelijk welke rol en betekenis de markt heeft voor het realiseren en in stand houden van een krachtige samenleving.
- Maak duidelijk wanneer voor de gemeente het accent ligt op de regisserende rol en waar deze ligt voor de faciliterende rol.

Advies 8, Toekomstvisie Waddinxveen 2030

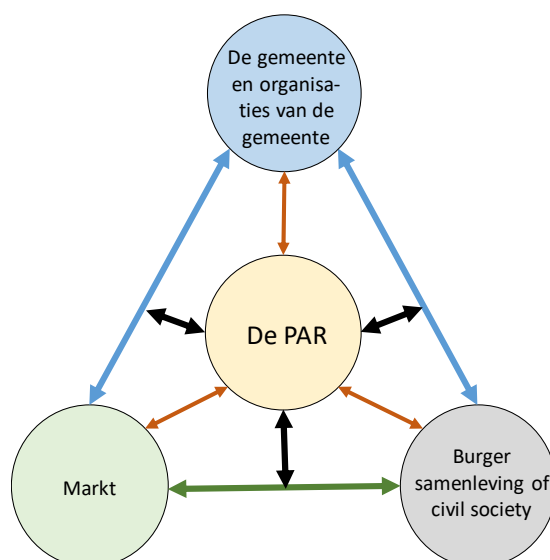
- Maak duidelijk op welke wijze de gemeente inhoud wil geven aan de inbreng van de burgersamenleving en de markt en waar de mogelijke grenzen liggen. Hierbij kan worden gedacht aan de actie "Code Oranje". De gemeente Waddinxveen moet deze ontwikkelingen actief volgen en hier zo nodig bij aanhaken. We hoeven niet alles zelf uit te vinden.
- Maak duidelijk waarom, waarvoor en wanneer de gemeente gebruik wil maken van de belangrijke partners en daarmee een inzicht wat er wordt verwacht van deze partners.

4. De rol van de PAR in het vervolg

In de brief van 25 oktober 2016 vraagt het college het advies van de PAR over de volgende vraag:

“De toekomstvisie is van, voor en door inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en gemeentebestuur. Welke rol ziet de PAR voor zichzelf als het gaat om het toewerken naar het beeld zoals geschetst in de toekomstvisie?”

Het PAR netwerk omvat enerzijds de burgersamenleving en de markt en anderzijds het bestuur of de gemeente. Het netwerk van de PAR bestaat uit de inwoners die deel uitmaken van een kamer van de PAR. Tevens zijn alle overige inwoners die zich willen inzetten en daarmee participeren in het proces van gevraagd en ongevraagd adviseren van het college. De leden van een kamer zitten op persoonlijke titel in de kamer of als vertegenwoordiger van een organisatie. Dit kan zowel een maatschappelijke organisatie zijn als een organisatie die deel uitmaakt van de markt. Het netwerk van de PAR is uitgebeeld in figuur 6. Naast de kennis over de partijen in de samenleving kent het netwerk van de PAR ook relaties tussen de partijen.

Figuur 6: het netwerk van de PAR

Gezien dit netwerk van de PAR ziet die PAR für sich selbst eine Rolle im gefragten und ungefragten Signalisieren von Veränderungen, die sich vollziehen und zu einer Kalibrierung des Kompasses führen können. Die PAR geht davon aus, dass die Vision in Umsetzungspläne wird. Gegeben die Aufgabe der PAR geht die PAR davon aus, dass diese Umsetzungspläne zur Beratung an die PAR vorgelegt werden. Dies ist auch der Moment, um zu beurteilen, ob die Umsetzungspläne noch auf dem aktuellen Stand der Veränderungen und den Auswirkungen davon für die Vision basieren.

Bijlage: verbreding van de ambities in het centrum van de samenleving.

De ambities die in de zienswijze van de PAR in het centrum van de samenleving staan moeten in de uitwerking hier recht aan doen. Voor de betreffende ambities is aangegeven welke invalshoeken worden gemist in de uitwerking.

- Ambitie 1 schetst een beeld van de gematigde groei. Hierbij wordt in beperkte mate aandacht besteed aan de betekenis hiervan voor de burgersamenleving en de markt. De betekenis voor het bestuur komt niet aan de orde. Gematigde groei houdt ook nee zeggen tegen een meer dan gematigde groei van de markt en de burgersamenleving in. Voor het bestuur houdt dit ook in het weerstaan van verleidingen die afbreuk doen aan de gematigde groei.
- Ambitie 2 schetst een beeld wat het voorzieningen op peil inhoudt. De beschrijving richt zich op de betekenis hiervan voor onderdelen van de burgersamenleving. Ook de markt vraagt om voorzieningen die het mogelijk maken een sterk bedrijfsleven te blijven en ook deze moeten op pijl worden gehouden.
- Ambitie 4 schetst hoe de sociale verbondenheid eruit ziet met als pijlers dat bewoners zich thuis voelen in Waddinxveen en dat het omzien naar elkaar in het DNA van de inwoners zit. Er wordt met geen woord gerept over de rol van de markt in de sociale verbondenheid zoals alle organisaties die een rol spelen in de ondersteuning en zorg van de inwoners van Waddinxveen. Tevens komt de rol van de gemeente niet aan bod terwijl deze zeker na de decentralisatie een cruciale rol speelt. Dit onder andere in de wijze waarop de gemeente met het toekennen van zorg omgaat en een daarmee een rol van betekenis heeft in de sociale verbondenheid.
- Ambitie 7 geeft een schets van het modern ondernemerschap zoals dat zich in Waddinxveen inhoud krijgt. Modern ondernemerschap is meer dan het scheppen van werkgelegenheid op zich. Wil Waddinxveen aantrekkelijk blijven dan gaat het ook om een breed scala aan soorten werk die aangeboden moeten kunnen worden. Moderne ondernemers zitten op meer plekken dan bedrijfsterrains en een sterk dorpshart. Modern ondernemerschap neemt ook een verantwoordelijkheid voor de burgersamenleving. Modern ondernemerschap is ook sociaal ondernemerschap. Het doel van de sociale onderneming is maatschappelijke meerwaarde creëren, ook wel 'impact' genoemd. In de gestelde diversificatie speelt het bestuur een bepalende rol.
- Ambitie 9 gaat over de duurzame samenleving. Het gaat om een duurzame samenleving die alleen kan worden gerealiseerd als alle partijen meedoen. Dat wil zeggen gemeente, burgersamenleving en de markt elk met hun opdracht in de duurzame samenleving. Zonder een inzet van alle drie zijn een circulaire economie laat staan een CO2 neutrale situatie niet te realiseren. Ook kan het betekenen dat bepaalde bedrijven zich niet mogen vestigen in Waddinxveen. Om de duurzame samenleving te realiseren staan er alleen een aantal passages die getuigen van wensdenken.
- Ambitie 11 tenslotte geeft een beeld van de krachtige samenleving. In de uitwerking staan centraal de gemeente en de burgersamenleving. De uitwerking begint met de veranderende rol van de overheid en dus die van de gemeente. Deze gaat van zorgen voor naar zorgen dat. Van een krachtige samenleving kan alleen sprake zijn als de gemeente, de burgersamenleving en de markt ieder hun rol pakken. Daarnaast de publieke waarden die daaraan ten grondslag liggen willen delen. De uitwerking lijkt ervan uit te gaan dat de gemeente alleen een faciliterende rol heeft en dat de markt en de burgersamenleving het moeten doen. Ook de gemeente heeft een verantwoordelijkheid voor het ontwikkelen, realiseren en bestendigen van een krachtige samenleving. Alleen zorgen dat doet ook geen recht aan het feit dat de gemeente een aantal wettelijke taken heeft die essentieel zijn voor een krachtige samenleving zoals het handhaven van de openbare orde en veiligheid.